

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL PAJĖGUMŲ UŽTIKRINIMO MECHANIZMO ĮGYVENDINIMO TVARKOS
APRAŠO PATVIRTINIMO**

2020 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 10 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Patvirtinti Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašą (pridedama).

Laikinai einantis Ministro Pirmininko pareigas

Laikinai einantis energetikos ministro pareigas

PAJĖGUMŲ UŽTIKRINIMO MECHANIZMO ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato elektros energetikos sistemos pajėgumų (toliau – pajėgumai) užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimo sąlygas, pajėgumų užtikrinimo prievolės ir pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo sutarties (toliau – pajėgumų sutartis) įgyvendinimo tvarką, mokėjimo už pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymą ir prievolių įvykdymo užtikrinimo grąžinimo tvarką ir sąlygas.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Jungiamosiomis linijomis patenkantys pajėgumai** – iš valstybių narių, kurių elektros energetikos sistemos jungiamosiomis linijomis yra sujungtos su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, patenkantys pajėgumai, skirstomi išankstiniame šių pajėgumų aukcione.

2.2. **Pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribiniai pajėgumai** (toliau – **ribiniai pajėgumai**) – pajėgumus užtikrinančių įrenginių galios ribinė vertė, kuri laikoma patikimai pasiekama, atsižvelgiant į pajėgumus užtikrinančio įrenginio technologiją, ir kuri nustatoma pagal Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Tarybos) patvirtintą Pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribinių pajėgumų skaičiavimo metodiką.

2.3. **Pajėgumų aukciono dalyvių pasiūlymų didžiausioji kaina** (toliau – **pasiūlymų didžiausioji kaina**) – pajėgumų aukciono dalyvių didžiausia galima pasiūlyti kaina (Eur/MW per metus), nustatoma pagal Tarybos patvirtintą Pajėgumų aukciono dalyvių pasiūlymų ir aukciono didžiausių kainų nustatymo metodiką.

2.4. **Pajėgumų aukciono paklausos kreivė** (toliau – **paklausos kreivė**) – pagrindiniame ar papildomame pajėgumų aukcione galimo įsigyti ribinių pajėgumų kiekio ir pajėgumų kainos santykio grafikas, kurį sudarant įvertinami apskaičiuoti skirstomi pajėgumai bei esamus ir planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams pajėgumų aukcione taikomos didžiausių kainų ribos.

2.5. **Pajėgumų aukciono vienetas** – pajėgumų aukciono dalyvio esamas ir ar planuojamas pajėgumus užtikrinantis įrenginys, jo dalis ar įrenginių grupė, kuriais pajėgumų aukciono dalyvis siūlo vykdyti pajėgumų užtikrinimo prievolę teikdamas pasiūlymą pajėgumų aukcione

3. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatyme ir kituose šių įstatymų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pajėgumų užtikrinimo mechanizmo įgyvendinimą.

4. Perdavimo sistemos operatorius kvalifikacinės atrankos metu, vadovaudamasis Pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribinių pajėgumų skaičiavimo metodika, apskaičiuoja pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribinius pajėgumus bei pajėgumų aukciono vienetų ribinius pajėgumus ir nustato pajėgumų aukciono vieneto ribinius pajėgumus įvertindamas pajėgumų aukciono vienetą sudarančių pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribinius pajėgumus. Apskaičiuodamas ribinius pajėgumus, perdavimo sistemos operatorius įvertina pajėgumų aukciono vienetą sudarančių pajėgumus užtikrinančių įrenginių veikimo specifiką ir energetinius apribojimus, lemiančius tikėtinas pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribinių pajėgumų vertes.

5. Perdavimo sistemos operatorius pagrindinio ar papildomo pajėgumų aukciono metu pajėgumų aukcionų organizavimo informacinėje sistemoje suformuoja paklausos kreivę.

II SKYRIUS

KITŲ VALSTYBIŲ NARIŲ ASMENŲ DALYVAVIMAS PAJĖGUMŲ AUKCIONUOSE

6. Perdavimo sistemos operatorius užtikrina kitų valstybių narių, kurių elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, asmenų dalyvavimą Lietuvos Respublikos pajėgumų užtikrinimo mechanizme neviršijant nustatyto atitinkama jungiamąja linija (ar linijomis) patenkančio pajėgumų dydžio, apskaičiuoto pagal Tarybos patvirtintą Jungiamosiomis linijomis patenkančių pajėgumų skaičiavimo metodiką.

7. Perdavimo sistemos operatorius, vertindamas valstybės narės, kurios elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, asmenų, ketinančių dalyvauti pajėgumų aukcione, pajėgumus užtikrinančius įrenginius ir jų galimybę teikti pajėgumus, atsižvelgia į Tarybos patvirtintuose Pajėgumų aukcionų nuostatuose (toliau – Nuostatai) nustatytus techninius reikalavimus ir į informaciją apie kitos valstybės narės asmenis, pateiktą vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 70⁸ straipsnyje nurodytu susitarimu su kitos valstybės narės elektros perdavimo sistemos operatoriumi. Jeigu valstybės narės, kurios elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, asmuo, ketinantis dalyvauti pajėgumų aukcione, neatitinka Apraše ir Nuostatuose nustatytų reikalavimų, asmuo netenka teisės dalyvauti pajėgumų aukcione.

8. Nustatant jungiamosiomis linijomis patenkančius pajėgumus yra atsižvelgiama į numatomą jungiamosios linijos (ar linijų) parengtį ir tikėtiną nepalankiausių elektros energetikos sistemos sąlygų susidarymą vienu metu tiek Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemoje, tiek valstybės narės, kurios asmuo dalyvauja pajėgumų užtikrinimo mechanizme Lietuvos Respublikoje, elektros energetikos sistemoje.

9. Pajėgumus užtikrinančių įrenginių, esančių kitose valstybėse narėse, kurios jungiamąja linija (jungiamosiomis linijomis) sujungtos su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, ribinius pajėgumus perdavimo sistemos operatorius nustato vadovaudamasis Pajėgumus užtikrinančių įrenginių ribinių pajėgumų skaičiavimo metodika.

10. Elektros energetikos įstatymo 70⁸ straipsnyje nurodytame susitarime su kitos valstybės narės elektros perdavimo sistemos operatoriumi turi būti nustatytos:

10.1. procedūros dėl informacijos, susijusios su pajėgumus užtikrinančiais įrenginiais ir juos nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančiais ir (ar) sutelkusiais kitos valstybės narės asmenimis, teikimo;

10.2. procedūros dėl informacijos, susijusios su kvalifikacinės atrankos ir teisės dalyvauti to pajėgumų aukciono, kuriame kitose valstybėse narėse esančius pajėgumus užtikrinančius įrenginius nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdantys ir (ar) sutelkę asmenys pageidauja dalyvauti, teikimo;

10.3. procedūros, susijusios su kitų valstybių narių pajėgumų vykdytojų pajėgumų užtikrinimo prievolės perleidimu;

10.4. procedūros, susijusios su pajėgumus užtikrinančių įrenginių, kuriuos nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo ir (ar) yra sutelkę kitos valstybės narės asmenys, parengties teikti pajėgumus patikrinimu;

10.5. procedūros, susijusios su informacijos teikimu dėl pajėgumus užtikrinančių įrenginių, kuriuos nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdo ir (ar) yra sutelkę kitos valstybės narės asmenys, pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymu;

10.6. kitos reikalingos nuostatos, atsižvelgiant į perdavimo sistemos operatoriaus ir kitos valstybės narės elektros perdavimo sistemos operatorius veiklos specifiką.

11. Išankstinio pajėgumų aukciono dalyvių pateikti pasiūlymai pajėgumų aukcionų organizavimo informacinėje sistemoje išdėstomi pasiūlymuose nurodytos pajėgumų kainos didėjimo tvarka.

12. Išankstinio pajėgumų aukciono dalyviams pateikus pasiūlymus su vienodomis kainomis, prioritetą pasiūlymui teikiamas vadovaujantis Elektros energetikos įstatymo 70² straipsnio 7 dalyje nurodytais kriterijais. Jeigu pasiūlymai sutampa po jų įvertinimo pagal Elektros energetikos įstatymo 70² straipsnio 7 dalyje nurodytus kriterijus, pasiūlymai yra prioretizuojami pagal pasiūlymo pateikimo datą ir laiką pradedant nuo pasiūlymo, pateikto anksčiausiai.

III SKYRIUS

PAJĖGUMŲ AUKCIONO DALYVIŲ PASIŪLYMAI IR PAJĖGUMŲ KAINOS NUSTATYMAS

13. Asmenys, ketinantys dalyvauti išankstiniame, pagrindiniame ar papildomame pajėgumų aukcione, Elektros energetikos įstatymo 70⁷ straipsnio nustatyta tvarka ir terminais pateikia prievolių įvykdymo užtikrinimą. Prievolių įvykdymo užtikrinimo dydis apskaičiuojamas dauginant numatomų teikti ribinių pajėgumų dydį (MW) iš 1 MW prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos dydžio, kuris yra 10 000 eurų.

14. Prievolių įvykdymo užtikrinimas turi būti pateikiamas perdavimo sistemos operatoriui per Elektros energetikos įstatymo 70⁷ straipsnio 1 dalyje nustatytus terminus ir galioti nuo prievolių įvykdymo užtikrinimo pateikimo dienos ir ne trumpiau kaip 30 dienų po pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios.

15. Pajėgumų aukcionų metu pajėgumų aukciono dalyviai pasiūlymus teikia neviršydami atitinkamų pajėgumų užtikrinančių įrenginių ribinių pajėgumų, perdavimo sistemos operatoriaus nustatytų jų pajėgumų aukciono vienetą sudarantiems įrenginiams.

16. Sudarius pajėgumų aukciono vienetą, įtraukiant pajėgumus užtikrinančią įrangą, išankstiniame, pagrindiniame ar papildomame aukcione gali būti teikiamas tik vienas pajėgumų aukciono vieneto pasiūlymas su tuo pačiu pajėgumus užtikrinančiu įrenginiu.

17. Pasiūlymai yra nedalomi ir pasiūlyme nurodytas ribinių pajėgumų kiekis yra visa apimtimi priimamas arba atmetamas, išskyrus atvejus, kai pajėgumų aukciono dalyvis pasiūlymo teikimo metu nurodo, kad pasiūlyme nurodytas ribinių pajėgumų kiekis gali būti priimamas ne visa apimtimi. Pasiūlymai vertinami ir priimami arba atmetami pajėgumų aukcionų organizavimo informacinėje sistemoje, vadovaujantis šiaame skyriuje nustatytais pasiūlymų reikalavimais ir, jeigu pasiūlyme nurodytas ribinių pajėgumų kiekis yra nedalomas, papildomai pagrindiniame ar papildomame pajėgumų aukcione atsižvelgiama į pasiūlymo priėmimo visa apimtimi socioekonominės naudos vertinimą.

18. Socioekonominės naudos vertinimas lemia pajėgumų aukciono dalyvio teikiamo nedalomo pasiūlymo priėmimo ir atmetimo sąlygas, kai pajėgumų aukciono dalyvio pateikto nedalomo pasiūlymo apimtis viršija paklausos kreivėje nurodytą išgytiną ribinių pajėgumų kiekį. Nedalomas pasiūlymas (pasiūlyme nurodytas ribinių pajėgumų kiekis) visa apimtimi priimamas, jei paklausos kreivėje apibrėžiama pasiūlymo priėmimo visa apimtimi (atitinkamai didesnio energetikos sistemos patikimumo) teikiama socioekonominė vertė yra didesnė nei papildomos sąnaudos, patiriamos išigyjant didesnę nei paklausos kreivėje nurodomą išgytiną ribinių pajėgumų kiekį.

19. Pasiūlyme turi būti nurodoma:

19.1. ribinių pajėgumų kiekis (MW), nurodant 0,001 MW tikslumu;

19.2. ribinių pajėgumų kaina (Eur/MW per metus);

19.3. pasiūlyme ribinių pajėgumų kaina turi būti nurodoma 0,01 Eur/MW per metus tikslumu be pridėtinės vertės mokesčio.

20. Minimalus pasiūlyme nurodomas ribinių pajėgumų kiekis – 1 MW.

21. Minimali pasiūlyme nurodoma ribinių pajėgumų kaina – 0 Eur/MW per metus.

22. Pajėgumų aukciono dalyvis gali teikti jungtinį pasiūlymą, kuriame nurodomas ribinių pajėgumų kiekis, kuris bus teikiamas kelių prie to paties perdavimo ar kelių prie to paties skirstomojo tinklo prijungtų skirtingų esamų ar planuojamų pajėgumus užtikrinančių įrenginių. Jungtiniame pasiūlyme nurodytas ribinių pajėgumų kiekis negali būti didesnis kaip 25 MW. Teikiant jungtinį pasiūlymą, kiekvieno atskiro esamo ar planuojamo pajėgumus užtikrinančio įrenginio ribinių pajėgumų kiekis negali būti didesnis kaip 5 MW.

23. Pagal Aprašo 22 punktą pajėgumų aukciono dalyvio jungtinis pasiūlymas sudaromas tik iš pajėgumus užtikrinančių įrenginių, pretenduojančių į vienodos pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo trukmę, kuri nustatyta Aprašo 30 punkte.

24. Pajėgumų aukciono dalyviai, praėję kvalifikacinę atranką su keliais skirtingais planuojamais pajėgumus užtikrinančiais įrenginiais, pagrindiniam pajėgumų aukcionui turi teisę teikti pasiūlymus su sąlyga, kad šie pasiūlymai pajėgumų aukcionų organizavimo informacinėje sistemoje negali būti priimami (laimėti aukcioną) kartu (toliau – išimtinai susiję pasiūlymai). Vienas pajėgumų aukciono dalyvis turi teisę teikti ne daugiau kaip tris išimtinai susijusius pasiūlymus, iš kurių gali būti priimamas (laimėti aukcioną) tik vienas išimtinai susijęs pasiūlymas. Laimėtoju iš pajėgumų aukciono dalyvio pateiktų išimtinai susijusių pasiūlymų skelbiamas tas pasiūlymas, kuris, įvertinus visų pajėgumų aukciono dalyvių pateiktų pasiūlymų alternatyvas, pajėgumų aukciono dalyvių pateiktuose pasiūlymuose nurodytas ribinių pajėgumų kainas ir įsigyjamų ribinių pajėgumų paskirstymo sąnaudas, užtikrina įsigyjamų ribinių pajėgumų paskirstymą mažiausiomis sąnaudomis.

25. Pateikti pasiūlymai atrenkant laimėtojus pajėgumų aukcione išdėstomi kainos didėjimo tvarka. Pajėgumų aukciono dalyviams pateikus pasiūlymus, kurių nurodyta pajėgumų kaina yra vienoda, pasiūlymai yra vertinami pagal Elektros energetikos įstatymo 70⁴ straipsnio 8 dalyje nurodytus kriterijus. Jeigu pasiūlymai sutampa po įvertinimo pagal Elektros energetikos įstatymo 70⁴ straipsnio 8 dalyje nurodytus kriterijus, pasiūlymai yra prioretizuojami pagal pasiūlymo pateikimo datą ir laiką pradedant nuo pateikto anksčiausiai. Jeigu pasiūlymas, kurio nurodytas ribinių pajėgumų kiekis gali būti priimamas ne visa apimtimi, turi būti priimamas ne visa apimtimi, kad nebūtų viršijamas paklausos kreivėje nurodytas įsigytinas ribinių pajėgumų kiekis, taikomas 0,001 MW tikslumas. Jeigu pajėgumų aukciono dalyvio pasiūlyme nurodytas ribinių pajėgumų kiekis gali būti priimamas ne visa apimtimi, pasiūlymas priimamas ne visa apimtimi tik tuo atveju, jeigu konkretus pajėgumų aukciono dalyvio pasiūlymas yra paskutinis pasiūlymas, užpildantis pajėgumų aukcione įsigytiną ribinių pajėgumų kiekį.

26. Pajėgumų aukcionų dalyvių ir laimėtojų pasiūlymuose nurodytos kainos neskelbiamos. Išankstinių pajėgumų aukcionų ribinės kainos ir laimėtojai paskelbiami kartu su pagrindinio ar papildomo pajėgumų aukciono rezultatais. Nelaimėjusių pajėgumų aukciono dalyvių pasiūlyme nurodytos kainos ir kiekiai neskelbiami.

27. Pajėgumų aukcionuose, vykdomuose pirmiems dvejiems pajėgumų pateikimo laikotarpio metams, pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdytojams (toliau – pajėgumų vykdytojai) visą pajėgumų sutarties galiojimo laiką už pajėgumų sutartyje nustatyto pajėgumus atitinkančio kiekio pateikimą mokama jų pasiūlyme nurodyta kaina. Pajėgumų vykdytojui už pateikiamus pajėgumų sutartyje nustatytus pajėgumus atitinkantį kiekį mokėtina suma yra apskaičiuojama pasiūlyme nurodytą ribinių pajėgumų kainą (Eur/MW per metus) padauginant iš pajėgumų sutartyje nustatyto pajėgumus atitinkančio kiekio.

28. Pajėgumų aukcionuose, vykdomuose kitiems po pirmų dvejų pajėgumų pateikimo laikotarpio metams, pajėgumų vykdytojams visą pajėgumų sutarties galiojimo laiką už pajėgumų sutartyje nustatyto pajėgumus atitinkančio kiekio pateikimą mokama pajėgumų aukciono ribinė kaina. Aukciono ribinę kainą nustato atrinktas pajėgumų aukciono pasiūlymas su didžiausia nurodyta ribinių pajėgumų kaina, kurio visas ribinių pajėgumų kiekis kartu su bendru visų prieš jį pateiktų pasiūlymų ribinių pajėgumų kiekiu sudaro skirstomų pajėgumų kiekį. Tuo atveju, jeigu

pajėgumų aukciono ribinė kaina yra didesnė už Tarybos nustatytą didžiausią kainų ribą esamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams, pajėgumų vykdytojams, valdantiems esamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius ar planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius, kurių patirtos rekonstravimo ar įrengimo kapitalo investicinės sąnaudos neviršijo Aprašo 32.3 papunktyje nustatytos ribos, visą pajėgumų sutarties galiojimo laiką už pajėgumų sutartyje nustatyto pajėgumus atitinkančio kiekio pateikimą mokama Tarybos nustatyta didžiausios kainos riba esamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams. Nustatant pajėgumų vykdytojui mokėtiną sumą už pajėgumų sutartyje nustatyto pajėgumus atitinkančio kiekio pateikimą, mokama kaina (Eur/MW per metus) padauginama iš pajėgumų sutartyje nustatyto pajėgumus atitinkančio kiekio.

29. Pajėgumų vykdytojams, kurių pajėgumų aukciono vienetas yra sudarytas iš esamų ar planuojamų pajėgumus užtikrinančių įrenginių, už pajėgumų sutartyje nustatyto pajėgumus atitinkančio kiekio pateikimą mokama suma negali viršyti atitinkamame pajėgumų aukcione, vadovaujantis Aprašo 32 punkte nustatytomis pajėgumus užtikrinančių kapitalo investicijų sąnaudų ribomis, Tarybos nustatytą didžiausią kainų ribą esamus ir planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams, padaugintų iš pajėgumų sutartyje nustatyto pajėgumus atitinkančio kiekio.

IV SKYRIUS

PAJĖGUMŲ SUTARTIS IR PRIEVOLIŲ ĮVYKDYMO UŽTIKRINIMO GRAŽINIMAS

30. Po pajėgumų aukciono rezultatų paskelbimo per 10 darbo dienų pajėgumų aukcionų organizavimo informacinėje sistemoje su pajėgumų aukciono laimėtojais pasirašoma pajėgumų sutartis, kurioje numatoma tokia pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo trukmė:

30.1. valstybėje narėje, kurios elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, esamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius ir Lietuvos Respublikoje esamus ar planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdantiems ir (ar) sutelkusiems asmenims, kurių kapitalo investicinės sąnaudos po kvalifikacinės atrankos pradžios sudaro Aprašo 32.1 papunktyje nustatytas kapitalo investicines sąnaudas, – vieni metai;

30.2. Lietuvos Respublikoje esantiems ir iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios ketinantiems rekonstruoti ar įrengti planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdantiems ir (ar) sutelkusiems asmenims, kurių kapitalo investicinės sąnaudos po kvalifikacinės atrankos proceso pradžios sudarys ar viršys Aprašo 32.2 papunktyje nustatytas kapitalo investicines sąnaudas, – 5 metai;

30.3. Lietuvos Respublikoje esantiems ir iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios ketinantiems rekonstruoti ar įrengti planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdantiems ir (ar) sutelkusiems asmenims, kurių kapitalo investicinės sąnaudos po kvalifikacinės atrankos proceso pradžios sudarys ar viršys Aprašo 32.3 papunktyje nustatytas kapitalo investicines sąnaudas, – 12 metų.

31. Nepriklausomai nuo pajėgumų sutartyje nustatytos pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo trukmės, už pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymą atliekami metiniai mokėjimai negali viršyti Aprašo 27–29 punktuose nustatytų mokėjimų.

32. Pajėgumus užtikrinančio įrenginio kapitalo investicinės sąnaudos:

32.1. jei įrengimo (statybos) ar rekonstravimo kapitalo investicinės sąnaudos sudaro mažiau kaip 20 procentų nuo Tarybos apskaičiuotų bendrųjų naujo pajėgumų aukciono dalyvio kaštų, toks pajėgumų aukciono dalyvis gali pateikti pasiūlymą su ne didesne kaina, nei Tarybos nustatyta didžiausia kainos riba esamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams;

32.2. jei įrengimo (statybos) ar rekonstravimo kapitalo investicinės sąnaudos sudaro daugiau kaip 20 procentų, bet mažiau kaip 40 procentų nuo Tarybos apskaičiuotų bendrųjų naujo pajėgumų

aukciono dalyvio kaštų, toks pajėgumų aukciono dalyvis gali pateikti pasiūlymą su ne didesne kaina, nei Tarybos nustatyta didžiausia kainos riba esamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams;

32.3. jei įrengimo (statybos) ar rekonstravimo kapitalo investicinės sąnaudos sudaro daugiau kaip 40 procentų nuo Tarybos apskaičiuotų bendrųjų naujo pajėgumų aukciono dalyvio kaštų, toks pajėgumų aukciono dalyvis gali pateikti pasiūlymą su ne didesne kaina, nei Tarybos nustatyta didžiausia kainos riba planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius valdančių asmenų pasiūlymams.

33. Asmenys, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdantys ir (ar) sutelkę planuojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius ir ketinantys dalyvauti pagrindiniame pajėgumų aukcione bei pretenduojantys į ilgesnę nei vienų metų pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo trukmę, kvalifikacinės atrankos metu perdavimo sistemos operatoriui pateikia informaciją apie ketinamas patirti įrengimo (statybos) ar rekonstravimo kapitalo investicines sąnaudas laikotarpiu nuo kvalifikacinės atrankos pradžios iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios. Tuo atveju, jeigu tokie asmenys praeina kvalifikacinę atranką, laimi aukcioną ir pasirašo pajėgumų sutartį, ne vėliau kaip per 3 mėnesius iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios turi perdavimo sistemos operatoriui pateikti informaciją, patvirtinančią faktiškai patirtas įrengimo (statybos) ar rekonstravimo kapitalo investicines sąnaudas. Perdavimo sistemos operatoriui nustačius neatitikimų tarp kvalifikacinės atrankos metu nurodytų ketinamų patirti įrengimo (statybos) ar rekonstravimo kapitalo investicinių sąnaudų ir faktiškai patirtų įrengimo (statybos) ar rekonstravimo kapitalo investicinių sąnaudų, perdavimo sistemos operatorius pajėgumų sutartyje nustatyta tvarka nustato Aprašo 30.1–30.3 papunkčiuose nurodytą kitą pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo trukmę ir mokėjimus už pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymą.

34. Perdavimo sistemos operatorius už pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymą pajėgumų vykdytojui atlieka mėnesinius mokėjimus, kurių dydis yra $1/12$ metinio mokėjimo pajėgumų užtikrinimo prievolės vertės, numatytos pajėgumų sutartyje. Mokėjimai už einamojo mėnesio pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymą yra atliekami ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po einamojo mėnesio, pabaigos.

35. Asmenims, sudariusiems pajėgumų sutartį, kurios pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo trukmė yra vieni metai, perdavimo sistemos operatorius per 10 darbo dienų nuo pajėgumų sutarties sudarymo dienos grąžina 75 procentus sumokėto Aprašo 13 punkte nurodyto prievolių įvykdymo užtikrinimo dydžio.

36. Asmenims, sudariusiems pajėgumų sutartį, kurios pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo trukmė yra 5 metai, perdavimo sistemos operatorius grąžina:

36.1. 25 procentus sumokėto Aprašo 13 punkte nurodyto prievolių įvykdymo užtikrinimo dydžio, kai asmuo pateikia pajėgumus užtikrinančiam įrenginiui išduotą leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir statybą leidžiantį dokumentą (jei statybą leidžiantis dokumentas privalomas);

36.2. papildomus 50 procentų sumokėto Aprašo 13 punkte nurodyto prievolių įvykdymo užtikrinimo dydžio, kai asmuo pateikia pajėgumus užtikrinančiam įrenginiui išduotą leidimą gaminti elektros energiją.

37. Asmenims, sudariusiems pajėgumų sutartį, kurios pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo trukmė yra 12 metų, perdavimo sistemos operatorius grąžina:

37.1. 25 procentus sumokėto Aprašo 13 punkte nurodyto prievolių įvykdymo užtikrinimo dydžio, kai asmuo pateikia pajėgumus užtikrinančiam įrenginiui išduotą leidimą plėtoti elektros energijos gamybos pajėgumus ir statybą leidžiantį dokumentą (jei statybą leidžiantis dokumentas privalomas) bei dokumentus ir (ar) informaciją, pagrindžiančią, kad išlaidos pajėgumus užtikrinančio įrenginio įrengimui (statybai) ar rekonstravimui siekia 10 procentų nuo bendros kapitalo investicinių sąnaudų sumos;

37.2. papildomus 50 procentų sumokėto Aprašo 13 punkte nurodyto prievolių įvykdymo užtikrinimo dydžio, kai asmuo pateikia pajėgumus užtikrinančiam įrenginiui išduotą leidimą gaminti elektros energiją.

38. Asmeniui, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančiam ir (ar) sutelkusiam elektros energijos paklausos įrenginius, kurių elektros energijos paklausos valdymo galia dar nebuvo nustatyta skirstomųjų tinklų operatoriaus (jei pajėgumus užtikrinantys įrenginiai, prijungti prie skirstomųjų tinklų) ar perdavimo sistemos operatoriaus, perdavimo sistemos operatorius grąžina

75 procentus sumokėto Aprašo 13 punkte nurodyto prievolių įvykdymo užtikrinimo dydžio, kai asmuo Aprašo 49 punkte nustatyta tvarka pagrindžia gebėjimą pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį.

39. Likusius 25 procentus sumokėto Aprašo 13 punkte nurodyto prievolių įvykdymo užtikrinimo dydžio Aprašo 35–38 punktuose nurodytais atvejais perdavimo sistemos operatorius grąžina ne anksčiau kaip likus 3 mėnesiams iki pajėgumų pateikimo pradžios ir ne vėliau kaip per 10 dienų nuo pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios jei pajėgumų vykdytojas Aprašo 49 punkte nustatyta tvarka pagrindžia gebėjimą pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį.

40. Perdavimo sistemos operatorius turi teisę iš pajėgumų vykdytojų, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančių ir (ar) sutelkusių naujus ir (ar) rekonstruojamus pajėgumus užtikrinančius įrenginius, kas 6 mėnesius gauti išsamią informaciją apie pajėgumus užtikrinančių įrenginių įrengimo (statybos) ar rekonstravimo eigą ir prognozuojamą pabaigą, pagrindžiančią pajėgumų vykdytojo parengtį Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemai pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį elektros energijos kiekį nuo pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios. Perdavimo sistemos operatoriumi pateikus prašymą papildyti ar patikslinti pajėgumų vykdytojo pateiktą informaciją, pajėgumų vykdytojas turi pateikti prašomą informaciją per perdavimo sistemos operatoriaus nustatytą terminą, ne trumpesnę kaip 15 darbo dienų.

41. Kai vėluojama atlikti pajėgumus užtikrinančio įrenginio įrengimo (statybos) ar rekonstravimo darbus, pajėgumų vykdytojas perdavimo sistemos operatoriumi turi per perdavimo sistemos operatoriaus nustatytą terminą, ne trumpesnę kaip 15 darbo dienų, pateikti patikslintą pajėgumus užtikrinančio įrenginio įrengimo (statybos) ar rekonstravimo darbų grafiką, kuriame numatoma, kaip bus įvykdyti pajėgumų sutartyje nurodyti pajėgumų vykdytojo įsipareigojimai iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios.

42. Pajėgumų vykdytojas turi leisti perdavimo sistemos operatoriumi ar jo įgaliotiems atstovams sutartu laiku ir dažnumu apžiūrėti pajėgumus užtikrinančio įrenginio įrengimo (statybos) ar rekonstravimo darbų vietą ir įrengiamą (statomą) pajėgumus užtikrinantį įrenginį.

43. Pajėgumus užtikrinantis įrenginys per kiekvienus pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo metus gali ne ilgesnį kaip 240 valandų laikotarpį (suminį), suderinamą pajėgumų sutartyje nustatyta tvarka, neužtikrinti pajėgumų prievolės vykdymo, kai tai yra būtina siekiant užtikrinti pajėgumus užtikrinančio įrenginio tinkamą techninę būklę ir techninę priežiūrą pagal galiojančių norminių dokumentų reikalavimus.

44. Pajėgumų vykdymo sutartyje gali būti numatomos išimtys dėl pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymo, kai pajėgumų vykdytojas įrodo, kad pajėgumų užtikrinimo prievolės negalėjo įvykdyti dėl nuo jo nepriklausančių aplinkybių, įskaitant elektros perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatoriaus ar gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus atliekamus planinius ir neplaninius darbus ar avarinius atjungimus bei nenugalimos jėgos (*force majeure*) ar kitas Civiliniame kodekse nustatytas aplinkybes, už kurias pajėgumų vykdytojas neatsako.

V SKYRIUS

PAJĖGUMŲ UŽTIKRINIMO PRIEVOLĖS VYKDYMAS

45. Pajėgumų vykdytojai privalo palaikyti pajėgumus užtikrinančių įrenginių parengtį ir perdavimo sistemos operatoriaus paskelbto kritinio elektros energetikos sistemos laikotarpio (toliau – kritinis sistemos laikotarpis) metu Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemai pateikti pajėgumų sutartyje nustatytą pajėgumus atitinkantį kiekį.

46. Perdavimo sistemos operatorius priima sprendimą dėl pranešimo apie kritinį sistemos laikotarpį, kai yra tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

46.1. Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemoje susidarys situacija, kai prieinama galia Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemoje bus mažesnė, negu būtina užtikrinti elektros energijos gamybos ir vartojimo balansą;

46.2. Lietuvos Respublikos energetikos sistema dirba ar dirbs elektros energetikos sistemos izoliuoto darbo režimu.

47. Perdavimo sistemos operatorius praneša pajėgumų vykdytojams apie kritinį sistemos laikotarpį pajėgumų sutartyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip likus 8 valandoms iki pajėgumų sutartyje nustatyto pajėgumus atitinkančio kiekio pateikimo.

48. Perdavimo sistemos, skirstomųjų tinklų operatorius ir kitos valstybės narės, kurios elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, perdavimo sistemos operatorius, skaičiuodamas pajėgumų vykdytojų kritinio sistemos laikotarpio metu Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemai pateiktą pajėgumų kiekį turi atsižvelgti į:

48.1. pajėgumų vykdytojo nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomų ir (ar) sutelktų pajėgumus užtikrinančių įrenginių faktiškai pagamintos elektros energijos kiekį;

48.2. pajėgumų vykdytojo nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomais ir (ar) sutelktais pajėgumus užtikrinančiais įrenginiais faktiškai pateiktus balansavimo energijos pasiūlymus pagal balansavimo paslaugų sutartį su perdavimo sistemos operatoriumi;

48.3. pajėgumų vykdytojo nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomais ir (ar) sutelktais pajėgumus užtikrinančiais įrenginiais faktiškai suteiktas balansavimo paslaugas pagal balansavimo paslaugų sutartį su perdavimo sistemos operatoriumi;

48.4. nepriklausomo elektros energijos paklausos telkėjo sutelktų pajėgumus užtikrinančių įrenginių elektros energijos paklausos pokytį, nustatomą pagal Pradinės elektros energijos paklausos nustatymo metodiką;

48.5. elektros tinklo apribojimus ir apribojimus, kylančius dėl vykdomų perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatoriaus nurodymų;

48.6. nenugalimos jėgos (*force majeure*) ar kitas Civiliniame kodekse nustatytas aplinkybes, už kurias pajėgumų vykdytojas neatsako.

49. Pajėgumų vykdytojai ne anksčiau kaip likus 3 mėnesiams, tačiau ne vėliau kaip likus vienam mėnesiui iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios, pajėgumų sutartyje nustatyta tvarka turi pagrįsti savo gebėjimą nepertraukiamai ne trumpesniam kaip 15 minučių laikotarpiui pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį vienu iš šių būdų:

49.1. pateikti ne senesnius kaip 12 mėnesių elektros energijos gamybos ar elektros energijos paklausos telkimo įrenginių apkrovos pokyčio faktinius duomenis;

49.2. atlikti pajėgumus užtikrinančio įrenginio bandymą, kuriuo pagrįstų pajėgumų vykdytojo gebėjimą ne vėliau kaip per 8 valandas nuo pajėgumus užtikrinančio įrenginio aktyvavimo perdavimo sistemos, skirstomųjų tinklų operatoriaus ar kitos valstybės narės, kurios elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, perdavimo sistemos operatoriaus nurodymu pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį.

50. Aprašo 49.2 papunktyje punkte nurodytas bandymas vykdomas šiomis sąlygomis:

50.1. pajėgumų vykdytojas ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki bandymo dienos turi susitarti su perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatoriumi dėl bandymo atlikimo datos;

50.2. pajėgumų vykdytojas nurodo perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatoriui pajėgumus užtikrinantį įrenginį, kuris bus bandomas, bandomo pajėgumus užtikrinančio įrenginio galią bei bandymo atlikimo laiką;

50.3. pajėgumų vykdytojas ne ilgiau kaip per 8 valandas nuo bandymo pradžios turi pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį ir išlaikyti jį ne trumpiau kaip 15 minučių ir ne ilgiau kaip 60 minučių. Tuo atveju, jeigu pajėgumų vykdytojo nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdomo ir (ar) sutelkto pajėgumus užtikrinančio įrenginio darbo laikas ribojamas įrenginio technologijos (pavyzdžiui, energijos kaupimo įrenginys elektros sistemoje), perdavimo sistemos, skirstomųjų tinklų operatoriaus ir kitos valstybės narės, kurios elektros energetikos sistema jungiamąja linija (ar linijomis) yra sujungta su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, perdavimo sistemos operatoriaus reikalavimu bandymo trukmė gali būti prailginama iki pajėgumus užtikrinančio įrenginio nepertraukiamo darbo trukmės, kuri buvo nurodyta kvalifikacinės atrankos metu;

50.4. tuo atveju, jeigu pajėgumų aukciono vieneta sudaro keli pajėgumus užtikrinantys įrenginiai, šį pajėgumų aukciono vieneta sudaręs pajėgumų vykdytojas bandymo metu privalo visais pajėgumų aukciono vieneta sudarančiais pajėgumus užtikrinančiais įrenginiais pagrįsti gebėjimą pateikti pajėgumų sutartyje nustatytus pajėgumus atitinkantį kiekį;

50.5. pajėgumų vykdytojas bandymą gali atlikti tris kartus;

50.6. pajėgumų vykdytojas padengia visas bandymo išlaidas.

51. Jeigu pajėgumų vykdytojas, likus mažiau kaip vienam mėnesiui iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios, nepagrindė gebėjimo pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkančio kiekio Aprašo 49 punkte nurodytais būdais, perdavimo sistemos operatorius likusios negrąžintos sumokėto Aprašo 13 punkte nurodyto prievolių įvykdymo užtikrinimo dalies pajėgumų vykdytojui negrąžina ir nutraukia sudarytą pajėgumų sutartį.

52. Jeigu pajėgumų vykdytojas bandymo, atliekamo Aprašo 49.2 papunktyje nurodyta tvarka, metu:

52.1. pagrindžia gebėjimą pateikti ne visą, o tik daugiau kaip 50 procentų pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkančio kiekio, perdavimo sistemos operatorius tokiam pajėgumų vykdytojui neviršijant likusio negrąžinto prievolės įvykdymo užtikrinimo pagal Aprašo 39 punktą išskaičiuoja sumą, lygią nepagrįstų pajėgumų kiekiui padaugintam iš 1 MW prievolių įvykdymo užtikrinimo garantijos dydžio. Likusią prievolių įvykdymo užtikrinimo sumą perdavimo sistemos operatorius grąžina per 10 darbo dienų nuo pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios. Tokiu atveju pajėgumų vykdytojui perdavimo sistemos operatorius pajėgumų sutartyje nustatyta tvarka nustato sumažintą, bandymų metu nustatytą, pajėgumus atitinkantį kiekį pagal didžiausią bandymų metu pasiektą pajėgumą ir mokėjimus už pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymą;

52.2. pagrindžia gebėjimą pateikti mažiau kaip 50 procentų pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkančio kiekio, perdavimo sistemos operatorius likusios negrąžintos prievolių įvykdymo užtikrinimo dalies, nurodytos Aprašo 39 punkte, negrąžina ir nutraukia sudarytą pajėgumų sutartį.

53. Pajėgumų vykdytojai pajėgumų pateikimo laikotarpiu kas 6 mėnesius nuo pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios privalo pagrįsti gebėjimą pateikti pajėgumų sutartyje nustatytą pajėgumus atitinkantį kiekį, pateikiant ne senesnius kaip 6 mėnesių elektros energijos gamybos, kaupimo ar elektros energijos paklausos telkimo įrenginių apkrovos pokyčio faktinius duomenis šia tvarka ir sąlygomis:

53.1. pajėgumų vykdytojų, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančių ar sutelkusių pajėgumus užtikrinančius įrenginius, prijungtus prie skirstomųjų tinklų, gebėjimą

pateikti pajėgumų sutartyje nustatytą pajėgumus atitinkantį kiekį įvertina ir perdavimo sistemos operatorių informuoja skirstomųjų tinklų operatorius;

53.2. pajėgumų vykdytojų, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančių ar sutelkusių pajėgumus užtikrinančius įrenginius, prijungtus prie perdavimo tinklų ar skirstomųjų tinklų, gebėjimą pateikti pajėgumų sutartyje nustatytą pajėgumus atitinkantį kiekį patvirtina perdavimo sistemos operatorius;

53.3. pajėgumų vykdytojų, nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais valdančių ar sutelkusių pajėgumus užtikrinančius įrenginius, prijungtus prie kitos valstybės narės, kurios elektros energetikos sistema yra sujungta jungiamąja linija (ar linijomis) su Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistema, perdavimo ar skirstymo sistemos operatoriaus tinklų, gebėjimą pateikti pajėgumų sutartyje nustatytą pajėgumus atitinkantį kiekį patvirtina kitos valstybės narės perdavimo sistemos operatorius pagal Elektros energetikos įstatymo 70⁸ straipsnyje nurodytą susitarimą.

54. Perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatorius, vertindamas, ar pajėgumų vykdytojas pagrindė savo gebėjimą pateikti pajėgumų sutartyje nustatytą pajėgumus atitinkantį kiekį pagal Aprašo 53 punktą, atsižvelgia į Aprašo 48 punkte nurodytas sąlygas. Perdavimo sistemos operatorius ar skirstomųjų tinklų operatorius, jei pajėgumus užtikrinantys įrenginiai yra prijungti prie skirstomųjų tinklų, pajėgumų vykdytojui pagal Aprašo 53 punktą nepagrindus gebėjimo pateikti pajėgumų sutartyje nustatytą pajėgumus atitinkantį kiekį, pajėgumų vykdytoją įpareigoja atlikti bandomąjį pajėgumus užtikrinančio įrenginio testą, jeigu:

54.1. pajėgumų vykdytojas bent kartą per vertinamą paskutinių 6 mėnesių laikotarpį nepagrindė gebėjimo pateikti pajėgumų sutartyje nustatytą pajėgumus atitinkantį kiekį visa apimtimi;

54.2. laikotarpiu nuo pajėgumų sutarties pasirašymo iki pajėgumų pateikimo laikotarpio pradžios sumažėjo pajėgumų vykdytojo gebėjimas pateikti pajėgumų aukcione laimėtus pajėgumus atitinkantį kiekį;

54.3. pajėgumų vykdytojas per vertinamą paskutinių 6 mėnesių laikotarpį atliko nesėkmingą bandomąjį pajėgumus užtikrinančio įrenginio testą.

55. Bandomasis pajėgumus užtikrinančio įrenginio testas atliekamas Aprašo 50.3–50.6 papunkčiuose nustatytomis sąlygomis. Apie įpareigojimą atlikti bandomąjį pajėgumus užtikrinančio įrenginio testą turi būti pranešama pajėgumų vykdytojui likus ne mažiau kaip 8 valandoms iki bandomojo pajėgumus užtikrinančio įrenginio testo pradžios. Bandomasis pajėgumus užtikrinančio įrenginio testas (testai) turi būti atliktas per ne ilgesnį kaip vieno mėnesio laikotarpį nuo Aprašo 53 punkte nurodytų duomenų pateikimo dienos.

56. Bandomasis pajėgumus užtikrinančio įrenginio testas negali būti atliekamas tuo metu, kai pajėgumų vykdytojas negali pateikti aukcione sutartyje nustatyto pajėgumus atitinkančio kiekio (Aprašo 43 ir 44 punktuose nustatytais atvejais).

57. Jeigu bandomojo pajėgumus užtikrinančio įrenginio testo (testų) metu pajėgumų vykdytojas pateikia ne mažesnę kaip 80 procentų pajėgumų sutartyje nustatytą pajėgumus atitinkantį kiekį, toks pajėgumų vykdytojas sumoka Aprašo 59 punkte nurodytą baudą ir toliau privalo vykdyti pajėgumų užtikrinimo prievolę pagal pajėgumų sutartyje nustatytas sąlygas.

58. Jeigu bandomojo pajėgumus užtikrinančio įrenginio testo metu pajėgumų vykdytojas pateikia mažesnę kaip 80 procentų pajėgumų sutartyje nustatytą pajėgumus atitinkantį kiekį, toks pajėgumų vykdytojas sumoka Aprašo 59 punkte nurodytą baudą, ir, jeigu pajėgumus užtikrinančio įrenginio testus atlikus iš eilės tris kartus visų šių testų metu pajėgumų vykdytojo pateikiamas pajėgumų kiekis siekia mažiau kaip 80 procentų pajėgumų sutartyje nustatyto pajėgumus atitinkančio kiekio, tokiame pajėgumų vykdytojui perdavimo sistemos operatorius pajėgumų sutartyje nustatyta tvarka nustato sumažintą, testų metu nustatytą, pajėgumus atitinkantį kiekį pagal didžiausią testų metu pasiektą pajėgumą ir mokėjimus už pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymą.

VI SKYRIUS

NEĮVYKDYTOS PRIEVOLĖS PROPORCINGUMO NUSTATYMO TVARKA

59. Pajėgumų vykdytojai, kurie sudaro pajėgumų sutartį, tačiau nevykdo įpareigojimo pateikti pajėgumų sutartyje nustatytą pajėgumus atitinkantį kiekį, turi sumokėti baudą, kurią sudaro:

59.1. pagal Aprašo 60 punkto nuostatas apskaičiuojama bauda, kuri pritaikoma netenkant teisės į mokėjimus ar mokėjimų dalį, proporcingą nepateiktiems pajėgumams;

59.2. už paskutinį vertinamą 6 mėnesių laikotarpį perdavimo sistemos operatoriaus už pajėgumų užtikrinimo prievolės vykdymą atliktų mokėjimų suma, mokant skirtumą tarp pajėgumų sutartyje nustatyto ir didžiausio testo metu pasiekto pajėgumus atitinkančio kiekio.

60. Bauda už pajėgumų užtikrinimo prievolės nevykdymą yra apskaičiuojama kaip skirtumas tarp pajėgumų sutartyje nustatyto pajėgumus atitinkančio kiekio ir pateikto pajėgumus atitinkančio kiekio, kuris yra dauginamas iš užtikrinimo prievolės nevykdymo valandą taikomo valandinio baudų dydžio, nurodyto Aprašo 61 punkte. Bauda už prievolės nevykdymą skaičiuojama ir gali būti taikoma nuo privalomos pajėgumų pateikimo pradžios (po 8 valandų nuo perdavimo sistemos operatoriaus pranešimo apie kritinį sistemos laikotarpį ar pajėgumus užtikrinančio įrenginio testo pradžios).

61. Valandinis baudų dydis yra nustatomas atsižvelgiant į vidutinę balansavimo energijos kainą privalomą pajėgumų pateikimo valandą, taikant valandinio baudų minimalų ir maksimalų dydžius:

61.1. minimalus valandinis baudos dydis yra prilyginamas 8 procentams prarastos apkrovos vertės (angl. *VoLL – Value of Lost Load*) Lietuvos Respublikoje;

61.2. maksimalus valandinis baudos dydis yra prilyginamas prarastos apkrovos vertei Lietuvos Respublikoje.

62. Maksimalus baudos dydis yra taikomas siekiant apriboti pajėgumų vykdytojų galimus patirti nuostolius, priklausomus nuo pajėgumų vykdytojų gaunamų metinių pajėgumų mokėjimų, kaip tai nustatyta Elektros energetikos įstatymo 70⁵ straipsnio 6 ir 7 dalyse.
